บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดความมุ่งหมายของการศึกษาว่าการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และสมดุลทั้งด้านจิตใจ ร่างกาย สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข กระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. มาตรา 7: 6) และยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ การเรียนรู้ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. มาตรา 22 :13) และต้องจัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบตลอดจนการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย และเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. มาตรา 23 :13)

การจัดกระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงต้องดำเนินการการจัดการศึกษาดังนี้ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง และผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม

ที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถสร้างบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดาผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. มาตรา24:15) โดยใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 เป็นกรอบในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียน และประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ รวมทั้งได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่เน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพ ปัญหา และความต้องการของตนเองในการจัดทำหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าเยาวชนของชาติที่จบการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตในโลกปัจจุบันซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และสำหรับใช้ในการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาตนต่อไปในอนาคต

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ที่เป็นเครื่องมือของคนในชาติสำหรับการสื่อสารทำความเข้าใจกันและใช้ภาษาในการประกอบกิจการงานทั้งส่วนตน ครอบครัว กิจกรรมทางสังคมและประเทศชาติ เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ การบันทึกเรื่องราวจากอดีตถึงปัจจุบัน และเป็นวัฒนธรรมของชาติ การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะอย่างถูกต้อง เหมาะสมในการสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้แสวงหาความรู้และประสบการณ์ เรียนรู้ในฐานะเป็นวัฒนธรรมทางภาษาให้เกิดความชื่นชม ซาบซึ้งและภูมิใจในภาษาไทยโดยเฉพาะคุณค่าของวรรณคดี และภูมิปัญญาทางภาษาของบรรพบุรุษที่ได้สร้างสรรค์ไว้ อันเป็นส่วนเสริมสร้างความงดงามในชีวิต (กรมวิชาการ. 2542 ก : 3) ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุรการงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดวิเคราะห์ วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้

ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ อันเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวทัศน์ โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดี และวรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทย ซึ่งผู้ใช้ภาษาจะต้องรู้และใช้ภาษาให้ถูกต้องวรรณคดีและวรรณกรรม บทร้องเล่นของเด็ก เพลงกล่อมเด็ก ปริศนาคำทาย เพลงพื้นบ้าน วรรณกรรมพื้นบ้าน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่มีคุณค่า การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียน วรรณคดี วรรณกรรม ภูมิปัญญาทางภาษาที่ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีตและความงดงามของภาษาในบทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วร้อยกรองประเภทต่างๆ เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและความภูมิใจในสิ่งที่บรรพบุรุษได้สั่งสมและสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน (กรมวิชาการ. 2544 : 3)

การจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้การเรียนรู้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตรที่กำหนดให้ และมีประสิทธิภาพมากขึ้นนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาวิชาการได้อย่างแจ่มแจ้งด้วยความรวดเร็ว และช่วยอำนวยความสะดวกให้กับครู (กรมวิชาการ, 2544 : 102) สื่อเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียน มีความมั่นใจในการดำเนินการเรียนการสอน เพราะจะลดเวลาในการเตรียมการล่วงหน้าช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประกอบกิจกรรมมากขึ้น สามารถถ่ายทอดประสบการณ์และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ได้ดี และนอกจากนี้ยังสามารถช่วยแก้ปัญหาในกรณีที่ขาดแคลนครูได้อีกด้วย (สำนักงานคณะ กรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 24) ในปัจจุบันนักการศึกษาและนักวิจัย ได้มีการนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในบทบาทเป็นผู้สอนอย่างกว้างขวาง ผลจากการสังเคราะห์งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ (ถนอมพร เลาหจรัสแสง. 2540 : 2-3) พบว่าการเรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์มีบทบาทเป็นผู้สอนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นเมื่อเทียบกับวิธีสอนแบบปกติที่ใช้ครูเป็นผู้สอน

คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นสื่อการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งซึ่งใช้ความสามารถ ของคอมพิวเตอร์ในการนำเสนอสื่อประสม ได้แก่ ข้อความภาพนิ่ง กราฟิก แผนภูมิ ภาพเคลื่อนไหว วีดิทัศน์ และ เสียง เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาบทเรียนหรือองค์ความรู้ในลักษณ์ที่ใกล้เคียงความเป็นจริงในห้องเรียนมากที่สุด (ถนอมพร เลาหจรัสแสง. 2541:7) โดยเนื้อหาที่บรรจุเป็นสื่อนั้นในปัจจุบันจะเป็นแบบสื่อประสมหรือมัลติมีเดีย (multimedia) เนื่องจากมัลติมีเดียเป็นสื่อที่ทันสมัย มีลักษณะพิเศษ และมีพลังการสื่อสารอย่างมีชีวิตชีวา โดยมีเทคนิคต่าง ๆ เสมือนจริง ดึงดูดความสนใจ ของผู้เรียนด้วยภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหวและเสียงช่วยในการสื่อสารระหว่างผู้เรียน ด้วยเหตุผลที่ผู้เรียนบางคนไม่กล้าถามข้อสงสัย การใช้มัลติมีเดียจะช่วยแก้ปัญหาในส่วนนี้ได้ โดยตอบสนองความต้องการในลักษณะการศึกษารายบุคล และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ได้มากขึ้น

ขณะเดียวกันจะประหยัดเวลาได้มาก โดยผู้สอนไม่ต้องเสียเวลาซ้ำแล้วซ้ำอีก นอกจากนั้นยังถือว่าเป็นสื่อที่สามารถสื่อความคิดไปยังผู้อื่น เพราะสามารถรับได้ทั้งการอ่าน การฟัง การเห็นภาพเคลื่อนไหวที่สมจริง (ยืน ภู่วรวรรณ. 2536 : 3) และการเรียนโดยคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ถือเป็นการนำเอาสื่อการสอนที่เป็นเทคโนโลยีระดับสูงมาใช้ในการเรียนการสอน จะทำให้การเรียนการสอนที่มีการโต้ตอบกันได้ระหว่างผู้เรียนกับคอมพิวเตอร์ โดยสามารถตอบสนองข้อมูลที่ผู้เรียนป้อนเข้าไปได้ทันที ซึ่งเป็นการช่วยเสริมแรงผู้เรียน (กิดานันท์ มลิทอง. 2540 : 227)

กลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทั้งหมด 3 โรงเรียน สอนนักเรียนในระดับช่วงชั้น อนุบาล 1 ถึงระดับช่วงชั้นที่ 3 ปัจจุบันมีนักเรียนรวมทั้งหมดจำนวน 1,063 คน มีจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 62 คน โรงเรียนขยายโอกาสในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 4 แต่ละโรงเรียน มีนโยบายในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมสำหรับจัดการเรียนการสอนและได้จัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้สำหรับการเรียนการสอน และปีการศึกษา 2551 ให้พอเพียงสำหรับการเรียนการสอน ตามวิสัยทัศน์และพันธะกิจของโรงเรียนขยายโอกาสในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 4 ที่ตั้งไว้ และโรงเรียนขยายโอกาสมีจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม ให้ผู้เรียนมีคุณธรรม นำความรู้ สู่ทักษะชีวิตที่ดี ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณภาพผ่านเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา พัฒนาสิ่งแวดล้อม สืบสานวัฒนธรรมไทย และก้าวทันเทคโนโลยี และส่งเสริมให้ผู้สอนและบุคลากรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ (โรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 4 . 2549 :3-4) ผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้สำรวจข้อมูลของผู้เรียนจากแบบประเมินสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนขยายโอกาสในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 4 แต่ละโรงเรียน ที่ผ่านมา และจากการประเมินตามสภาพจริงจากแผนการจัดการเรียนรู้ ของครูผู้สอนแต่ละโรงเรียน(บันทึกหลังสอน) วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระภาษาไทยอยู่ในเกณฑ์ระดับต่ำ คือ ร้อยละ 64 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายของทางโรงเรียนที่ตั้งไว้ ร้อยละ 70 (โรงเรียนขยายโอกาสในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 4 . 2549: 6) และผลจากการประเมินทักษะด้าน การอ่าน การเขียน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต2 เพื่อสำรวจการอ่านออกเขียนได้ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 4 ประจำปี 2551 ปรากฏว่านักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่ ตั้งไว้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. 2551: 2) โดยเนื้อหาที่นักเรียนมีปัญหาได้แก่ เรื่อง สระในภาษาไทย เนื่องจาก

ผู้เรียนไม่สามารถจดจำรูปสระเพื่อให้สามารถนำไปเชื่อมโยงในการสร้างคำขึ้นมาได้ อาจเป็นเพราะสื่อที่ใช้ขาดความน่าสนใจไม่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนขาดองค์ความรู้ในเนื้อหาที่เรียน ซึ่งผลจากการที่ขาดสื่อดังกล่าว ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนไม่สามารถทบทวนความรู้ที่เรียนผ่านมาได้ และไม่สามารถศึกษาหาความรู้ใหม่หรือหัวข้อใหม่ที่ต่อเนื่องกันมาล่วงหน้าได้ ทำให้ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาอย่างลึกซึ้งของผู้เรียน โดยธรรมชาติการสอนเรื่องสระจำเป็นต้องใช้สื่อเพื่อเชื่อมโยงความเป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมแก่ผู้เรียน และสื่อที่ สามารถที่จะเชื่อมโยงได้ดีนั้นคือบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่นำเสนอภาพที่เป็นทั้งภาพเคลื่อนไหวและเสียงได้

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง สระในภาษาไทย ที่ประกอบด้วย ภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหว สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ขึ้น นอกจากจะสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้แล้ว ผู้เรียนยังสามารถนำไปศึกษาได้ด้วยตนเอง ในขณะเดียวกันบทเรียนยังจะช่วยสร้างความมั่นใจในการสอนแก่ผู้สอนอื่นๆ ที่สอนในกลุ่มสาระเดียวกัน และสร้างมาตรฐานในการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระนี้ โดยผู้วิจัยคาดหวังว่าการจัดการเรียนรู้โดยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง สระในภาษาไทย ซึ่งเป็นบทเรียนแบบมัลติมีเดียมี ทั้งภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และประกอบด้วยเนื้อหาที่สมบูรณ์ครบถ้วน ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว จะสร้างความพึงพอใจให้ผู้เรียนทำให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ มีความเข้าใจในเนื้อหาเพิ่มมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และในขณะเดียวกันบทเรียนจะช่วยสร้างความมั่นใจในการสอนแก่ผู้สอนอื่น ๆ ที่สอนในสาระเดียวกัน เนื่องจากบทเรียนที่พัฒนาขึ้นได้ผ่านการหาประสิทธิภาพและการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง สระในภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2.เพื่อประเมินคุณภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น

3.เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น

4.เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น

5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนที่พัฒนาขึ้น

6.เพื่อศึกษาความคงทนการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนที่พัฒนาขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนที่พัฒนาขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนขยายโอกาสในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 4 อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 3 โรงเรียน จำนวน 98 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านสนาม จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ซึ่งได้จากการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการวิจัย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 7 ชั่วโมง

3. กรอบเนื้อหาที่นำมาใช้ในการวิจัย

กรอบเนื้อหาที่นำมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นเนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้แก่เรื่อง สระในภาษาไทย โดยจัดแบ่งเนื้อหาออกเป็น 1 หน่วย จำนวน 5 เรื่อง ดังนี้

3.1 เรื่องที่ 1 ความสำคัญของสระและความหมายของสระ

3.2 เรื่องที่ 2 รูปสระในภาษาไทย

3.3 เรื่องที่ 3 วิธีเขียนรูปสระประสม กับพยัญชนะ

3.4 เรื่องที่ 4 เสียงของรูปสระในภาษาไทย

3.5 เรื่องที่ 5 การประสมรูปสระกับพยัญชนะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ อธิบายโดยแสดงให้เห็นภาพความสัมพันธ์ของตัวแปรต้น และตัวแปรตามที่จะศึกษา ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

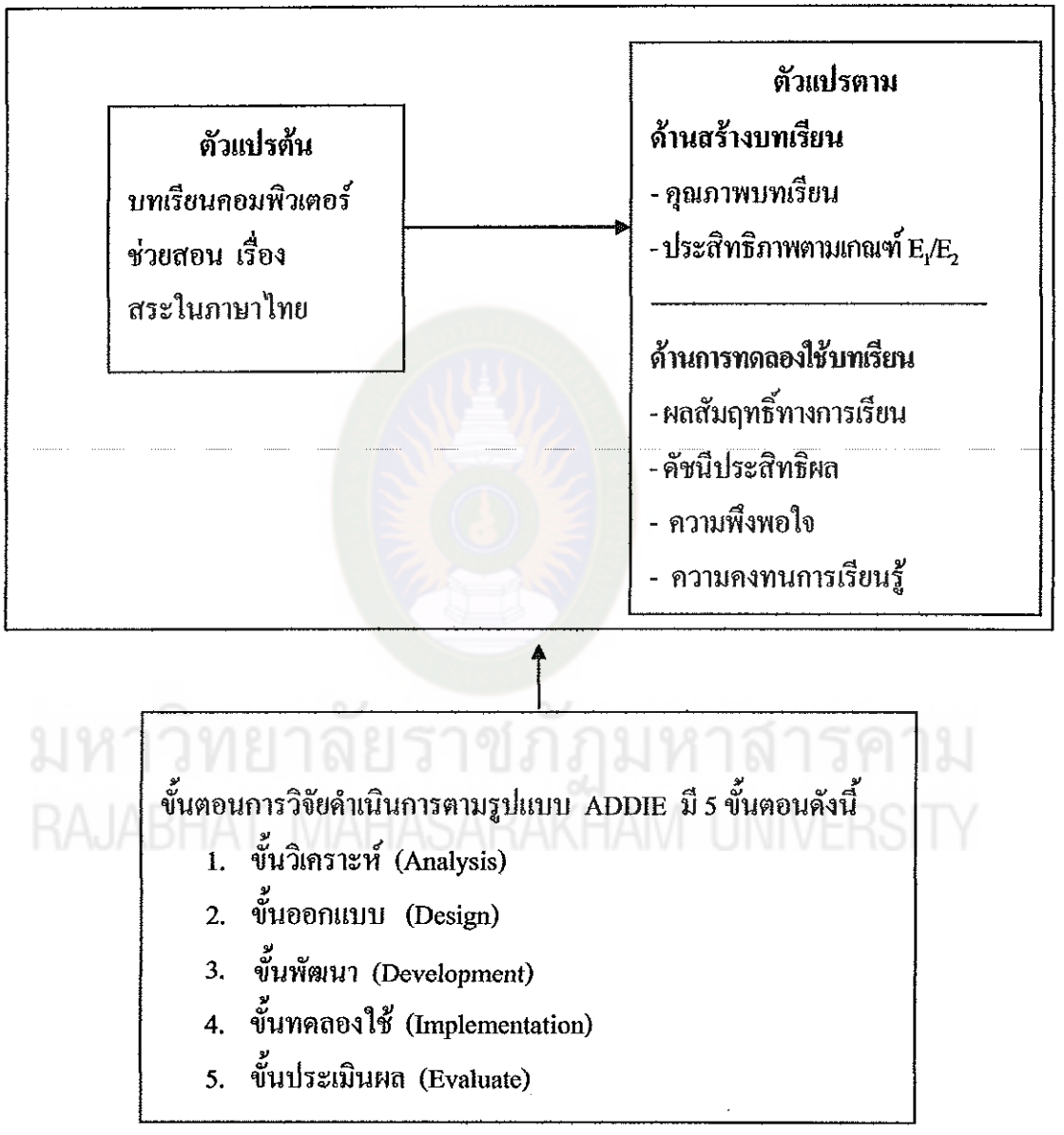

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแผนภูมิที่ 1 ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามรูปแบบ ADDIE 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการวิเคราะห์ ขั้นการออกแบบ ขั้นการพัฒนา ขั้นการทดลองใช้ และขั้นการประเมินผล โดย การวิจัย ตัวแปรต้นได้แก่ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และตัวแปรตามจัดแบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ด้านการสร้างบทเรียน ได้แก่ คุณภาพบทเรียนที่พัฒนาขึ้น และประสิทธิภาพของบทเรียนตามเกณฑ์ E_1/E_2

ด้านการทดลองใช้บทเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดัชนีประสิทธิผล ความพึงพอใจและความคงทนการเรียนรู้ของนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง บทเรียนที่ประกอบด้วยภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหว นำเสนอเนื้อหาเรื่อง สระในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านสนาม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ประกอบไปด้วยจำนวน 1 หน่วย โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 เรื่อง ดังนี้

1.1 เรื่องที่ 1 ความสำคัญของสระและความหมายของสระ

1.2 เรื่องที่ 2 รูปสระในภาษาไทย

1.3 เรื่องที่ 3 วิธีเขียนรูปสระประสม กับพยัญชนะ

1.4 เรื่องที่ 4 เสียงของรูปสระในภาษาไทย

1.5 เรื่องที่ 5 การประสมรูปสระกับพยัญชนะ

2. ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนหมายถึง ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง สระในภาษาไทยตามเกณฑ์มาตรฐาน E_1/E_2 ในการวิจัยใช้เกณฑ์ 80/80

2.1 E_1 หมายถึง ร้อยละ 80 ของคะแนนรวมจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนทุกเรื่องเทียบกับคะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียนของหน่วยการเรียน

2.2 E_2 หมายถึง ร้อยละ 80 ของคะแนนรวมจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากเรียนเนื้อหาครบทุกเรื่องเทียบกับคะแนนเต็มของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลของคะแนนจากการประเมินผู้เรียนหลังจากศึกษาจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจบแล้ว โดยพิจารณาพัฒนาการด้านความรู้ของผู้เรียนจากคะแนนความสามารถของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

4. ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกของผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อบทเรียน เรื่อง สระในภาษาไทย หลังจากที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยบทเรียนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยวัดค่าเป็นคะแนนจากการทำแบบประเมินความพึงพอใจทางการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น

5. ความคงทนการเรียนรู้ หมายถึง การคงไว้ซึ่งผลการเรียนหรือความสามารถของผู้เรียนที่จะระลึกถึงความรู้ที่เคยมีประสบการณ์ที่ผ่านมา หลังจากเวลาผ่านไปชั่วระยะเวลา 7 วัน และ 30 วัน โดยเริ่มนับจากวันที่สอบหลังเรียน (post-test)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

6. ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าแสดงความก้าวหน้าของการเรียนรู้ ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ เรื่อง สระในภาษาไทยที่พัฒนาขึ้น

7. คุณภาพของบทเรียน หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อบทเรียนที่พัฒนาขึ้น โดยวัดเป็นค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น มีความรู้ นอกจากใช้เรียนในชั้นเรียนแล้ว ผู้เรียนมีบทเรียนที่สามารถนำไปศึกษาด้วยตนเองได้ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ มีความเข้าใจในสาระที่เรียนมากยิ่งขึ้นส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

2. ครูผู้สอนได้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง สระในภาษาไทยที่ประกอบด้วยภาพเสียง และภาพเคลื่อนไหว ที่มีประสิทธิภาพเพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้สร้างความมั่นใจในการสอนสอนแก่ครูผู้สอนอื่น ๆ ที่สอนในสาระเดียวกัน

3. เป็นแนวทางศึกษาสำหรับครูคนอื่น ๆ ที่สร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY